

Počasie a ochrana životného prostredia očami meteorológa RNDr. Petra Jurčoviča

Teplo, horúčavy a búrky k letnému obdobiu patria. Aj keď nie sme zvyknutí na vysoké teploty, častokrát sa musíme počasiu prispôbiť. Preto sme neváhali a oslovili sme meteorológa RNDr. Petra Jurčoviča, ktorého máme možnosť vidieť v televízii Joj, aby nám záhadu letných zmien v počasí priblížil práve na základe svojich znalostí, skúseností či technike, s ktorou pracuje.

V roku 2007 sme na Slovensku zaznamenali veľkú „meteorologickú“ udalosť. Po prvýkrát v dejinách bola na Slovensku nameraná teplota vzduchu 40 °C. Predchádzajúci rekord 39,8 °C z Komárna nám vydržal 57 rokov. Prešlo ďalších 10 rokov a zase sa stala aktuálna otázka, či bude ďalšia štyridiatka. Nakoniec nebola, na Záhorí ukázal teplomer maximálne 38,8 °C.

Na Slovensku máme stále častejšie horúčavy, ale to platí aj pre Európu, či celú zemeguľu. Globálne otepľovanie zasahuje do života každého človeka na našej planéte a aj keď sa nám spočiatku môže zdať, že je to príjemné, v konečnom dôsledku prevažujú negatívne vplyvy. A bude to ešte horšie. Od roku 1880 sa vypočítava globálne priemerná ročná teplota na Zemi. Na popredných miestach tabuľky sú všetky roky nového 21. storočia a na čele roky 2015 a 2016 a medzi ne sa zaradi aj rok 2017. Atmosféra sa nám akosi prehrieva. Teplo nám dodáva Slnko, to je v poriadku,

ale ľudstvo si to zhoršuje znečisťovaním ovzdušia a ničením životného prostredia.

Platí, že do teplejšieho vzduchu sa dokáže vypariť viac vody a potom sú tu častejšie a silnejšie búrky, ale nie všade a nie rovnomerne. Pribúdajú miesta s extrémnymi lejakmi, veternými smršťami, krupobitím a o pár desiatok či stoviek kilometrov nezaprší celé týždne či mesiace. Spoločným menovateľom je, že pribúdajú extrémny v počasí a bude ich stále viac a častejšie a stále ničivejšie. Už v uplynulých asi 10 rokoch sa udiali také extrémny, že aj meteorológovia žasli, že to snáď nie je možné. A predsa...

Na Slovensku si zatiaľ žijeme celkom v pohode oproti extrémom v iných krajinách, ale už to ide aj k nám. Asi najhoršie je, že sa vo veľkom vyrubujú lesy a vyrubujú sa hlavne na východnom Slovensku. Hádám netreba vysvetľovať, že v lese prší dvakrát a keď nemáme les, tak všetka dažďová voda padne naraz a rýchlo stečie z kopcov a doplatia na to povodňami najmä nížinné oblasti.

Aj Valaliky, veď to k Hornádu nemajú ďaleko. Takže ochrana životného prostredia sa začína jednoducho u každého človeka. Napríklad nevysypaním smetí do lesa, do potoka, ale uvedomelým

separovaním odpadu. V druhom kroku by sme sa mali snažiť o obmedzovanie ťažby dreva z našich lesov, veď na tom naše hospodárstvo nestojí. Zaujímalo by ma, koľko ľudí z obce má chaty pri jazerách a koľkí z nich uvedomelo likvidujú odpady. Koľko poľnohospodárov používa intenzívne chemické prípravky, ktoré sa cez plodiny zase len dostanú do nášho tela. Ničíme sami seba a najmä naše deti. Klesá nám imunita, pribúdajú alergici. Asi už naozaj platí, že niet zdravého človeka.

Tohtoročné leto patrí k výrazne teplým. Veľmi často sa spĺňa, že keď je august teplý, tak teplejší ako obvykle bude aj september. Tiež býva pravidlom, že na konci augusta po sv. Bartolomejovi už nebýva dobré počasie (Sv. Bartolomej všetkému hlavu zlomí, klasom na poli, kúpaniu a aj letu.), ale v prvej polovici septembra sa ešte zvykne vyčasiť a ešte bývajú aj tridsaťstupňové teploty. Babie leto prichádza obvykle až po jesennej rovnodennosti. Medzi neskorým a babím letom sa pravidelne vyskytuje niekoľko daždivých dní, a tak to bude pravdepodobne aj tohto roku.

V alpských dedinkách alebo aj v Škandinávii ľudia vedia, ako si zlepšiť životné prostredie. Domy vymaľované, všade čisto, bez buriny a bez prachu. Bol by som rád, keby tak vyzerali aj Valaliky. Raz sa k vám určite pridem pozrieť. Tak nech sa vám darí!

**Text a foto:
RNDr. Peter Jurčovič**

Nové dopravné značenie pri ZŠ Valaliky

Počas letných prázdnin ste si určite všimli nové značenia, ktoré boli osadené na trvalých dopravných značkách na Hlavnej ul. pred Základnou školou Valaliky. Keďže sa prázdniny čoskoro skončia, dočasné označenie opäť nahradí pôvodné s rešpektovaním rýchlostí. Dakujeme za akceptovanie dopravného označenia počas letných dní.

Súkromná materská škola na Hlavnej ul. vo Valalikoch

Detské centrum Domček sa od 1.9. 2017 rozrastie a otvorí pre detičky od 2 – 6 rokov (aj deti s odloženou školskou dochádzkou). Súkromná materská škola je od uvedeného dátumu zaradená v sieti škôl a školských zariadení Ministerstva školstva Slovenskej republiky. Naše pani učiteľky budú pracovať v edukačnom procese podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách. Zápis na školský rok 2017/2018 si môžete dohodnúť telefonicky alebo osobne. Deti budeme prijímať aj počas celého školského roka, a to aj deti, ktorých mamičky sú na materskej dovolenke. Ponúkame triedu s maximálnym počtom 15 detí (heterogénna trieda – deti vekovo zmiešané), kvalifikovaný personál, krásne nové priestory, moderné didaktické pomôcky, príjemnú rodinnú atmosféru. Bližšie informácie vám radi poskytneme osobne alebo na t. č. 0918 560 785, 0950 616 693.

Text a foto: Mária Andrejkovičová, zriadovateľ SMŠ

DOBRE VEDIET, ŽE...

Státie a parkovanie na miestnych komunikáciách

Podľa §23 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke smie vodič zastaviť a štáť len vpravo v smere jazdy v jednom rade a rovnobežne s okrajom cesty, čo najbližšie k okraju cesty a na jednosmernej ceste vpravo i vľavo. Ak nie je ohrozená bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, vodič smie v obci zastaviť a štáť kolmo, prípadne šikmo na okraj cesty alebo zastaviť v druhom rade. Pri státí musí zostať voľný aspoň jeden jazdný pruh široký najmenej 3 metre pre každý smer jazdy. Pri zastavení musí zostať voľný aspoň jeden jazdný pruh široký najmenej 3 metre pre oba smery jazdy. Na niektorých našich uliciach môžeme vidieť, že nie vždy sú tieto pravidlá dodržiavané. Najhoršie je to asi v tom prípade, ak vodiči odparkujú svoje vozidlá oproti sebe, pričom ponechajú minimálny priestor na prejazd ďalšieho vozidla. Vodiči by si mali uvedomiť, že tým ďalším vozidlom môže byť aj hasičské auto či auto rýchlej zdravotnej služby. Tak ako chceme, aby iní boli ohľaduplní k nám, budme aj my k iným. Rešpektujme pravidlá, aj keď sa môže zdať, že sú na úkor nášho pohodlia.

Ing. Mgr. Jana Pelegrin

Rekonštrukcia interiéru Obvodného zdravotného strediska

Po rekonštrukcii fasády a strechy budovy Obvodného zdravotného strediska sme v uplynulých dňoch začali s rekonštrukciou interiéru. Celú rekonštrukciu na základe súťaže vo verejnom obstarávaní zrealizuje spoločnosť LAMI BP spol. s r.o. z Košíc. V objekte sú navrhované mierne dispozičné zmeny, ktoré spočívajú v doplnení denných miestností pre personál a zriadení toaliet pre pacientov. V stredisku sa vymenia podlahové krytiny, keramické obklady stien, dvere, zrekonštruje sa schodiskový priestor. Taktiež sa zrekonštruje zdravotnícka inštalácia, elektroinštalácia, vymení sa kúrenie. Dodávateľ sa zaviazal stavbu ukončiť do 4 mesiacov od jej prevzatia. Týmto sa vopred ospravedlňujeme všetkým návštevníkom Zdravotného strediska za stavebný ruch súvisiaci s rekonštrukciou. Našou podmienkou a zároveň požiadavkou zo strany lekárov bolo, aby dodávateľ realizoval stavbu bez nutnosti uzatvoriť stredisko. V prípade potreby zabezpečíme náhradné priestory pre dočasné zriadenie ordinácií v budove Obecného úradu. Pacientov budeme včas o organizačných zmenách v Zdravotnom stredisku informovať prostredníctvom našej webovej stránky a obecného rozhlasu. Veríme, že po ukončení stavebných prác v interieri strediska sa bude pracovať lepšie a spokojní budú aj samotní pacienti.

Ing. Mgr. Jana Pelegrin

Prepálený kuchynský olej z domácností - čo s ním?

Obec je povinná zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu jedlých olejov a tukov z domácností. Obyvatelia často nevedia, ako sa môžu bezpečne a správne zbaviť použitého (prepáleného) kuchynského oleja. Zbavujú sa ho vylieváním do výlevky, do toalety alebo do kompostu pri dome. Takáto likvidácia však predstavuje nebezpečenstvo pre životné prostredie, čo má za následok znečistenie pôdy a vody, keďže prepálený olej obsahuje veľký podiel škodlivých látok a karcinogénov. Vylieváním jedlého prepáleného oleja do výlevok a kanalizácie hrozí upchatie potrubia, čo si časom môže vyžadovať nemalé finančné prostriedky na výmenu a opravu potrubia. Použitého kuchynského oleja sa obyvatelia môžu bezpečne a jednoducho zbaviť tak, že vychladený olej dajú do použitých PET fliaš, ktoré dobre uzatvoria a takto naplnené dajú do svojej vlastnej zbernej nádoby určenej na zmesový komunálny odpad. Takýto olej bude zozbieraný pri zbere zmesového komunálneho odpadu - každú páru stredú. Následne tento druh odpadu bude energeticky zhodnotený metódou R1 v Spalovni odpadov Košice - Termovalorizátor. Medzi jedlé oleje a tuky nepatria motorové, hydraulické či iné oleje a tuky, ktoré neboli pôvodne určené na konzumáciu a prípravu jedla.

Ing. Lenka Buzogová

Sociálne zariadenia pri Kultúrnom dome prešli výraznou zmenou

V pláne investičnej výstavby na tento rok je zahrnutých veľa projektov. Jedným z nich je aj rekonštrukcia sociálnych zariadení pri Kultúrnom dome. Tú sme zrealizovali v júli za pomoci dodávateľa. Kompletne bola vybudovaná podlahová krytina a podkladový betón, obklady, priečky medzi kabínkami, demontované všetky zariadenia, predmety. Mierne sa zmenila aj dispozícia, nakoľko pribudlo WC pre imobilných. Pôvodné zostali iba okná a to z dôvodu, že sme podali projekt na výmenu okien a zateplenie budovy Obecného úradu a Kultúrneho domu. Veríme, že budeme úspešní a aj tento nedostatok krásy na zrekonštruovaných sociálnych zariadeniach čoskoro odstránime.

Text a foto: Ing. Mgr. Jana Pelegrin

DOBRE VEDIEŤ, ŽE

Zmena v doručovaní úradných zásielok

Dovoľujeme si dať širokej verejnosti do povedomia novelu zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, ktorá sa týka doručovania úradných zásielok do vlastných rúk fyzickým osobám, orgánom alebo právnickým osobám. Novela zákona je účinná od 1. júla 2017 a po novom sa doručuje takto:

Fyzickým osobám:

Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť počas uloženia na pošte, písomnosť sa považuje za doručенú dňom vrátenia nedoručenej zásielky správnomu orgánu, aj keď sa adresát o tom nedozvedel.

Orgánom a právnickým osobám:

Ak nemožno doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu, ktorú uviedla alebo je známa, ani na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je správnomu orgánu známa, písomnosť sa považuje za doručенú dňom vrátenia nedoručenej zásielky správnomu orgánu, a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, sa o tom nedozvie.

Ak nemožno doručiť písomnosť podnikateľovi - fyzickej osobe na adresu, ktorú uviedla alebo je známa, ani na adresu jej miesta podnikania uvedenú v živnostenskom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je správnomu orgánu známa, písomnosť sa považuje za doručенú dňom vrátenia nedoručenej zásielky správnomu orgánu, a to aj vtedy, ak sa podnikateľ - fyzická osoba o tom nedozvie.

Úradné zásielky určené do vlastných rúk sú na poštovom úrade uložené 18 dní.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Vitajte na svete:

Buzice: Dávid Gaži, Daniela Vašková, Martin Dančo, Richard Horváth

Bernátovce: Karolína Gažiová, Sebastián Gaži, Juraj Forgáč, Leonard Leško, Karin Horváthová, Eva Pastorová

Všechsvätých: Daniel Pošivák, Bianka Rusiňáková

Košťany: Viktória Kolodová

Opustili nás, v srdciach zostávajú:

Bernátovce: Margita Arvaiová, Ján Verner, Helena Palenčárová

Košťany: Imrich Juhász

Veľa lásky novomanželom:

Lukáš Dian (Košice-Západ) a Ivana Peterčáková (Valaliky - Bernátovce)

Bc. René Béreš (Ruská) a Veronika Onoferová (Valaliky - Bernátovce)

Ladislav Hudák (Valaliky - Buzice) a Miroslava Mravcová (Lednické Rovne)

Marko Graban (Rudník) a Miroslava Timková (Valaliky - Košťany)

Lukáš Beli (Valaliky - Buzice) a Martina Martinková (Čaňa)

Pani Anna Šimková z Košťan sa dňa 18. 7. 2017 dožila 106 rokov. Aj my sa pripájame k blahoželaniam, prajeme pevné zdravie a pohodu v kruhu rodiny.

Kanalizačné práce

Koncom júla 2017 firma Piemont, s.r.o. začala s realizáciou stavebných prác s cieľom napojiť ZŠ Valaliky na kanalizáciu.

Aktivity našich hasičov

Dňa 17. 6.2017 sa naša jednotka zúčastnila na Valalickom jarmoku, kde počas celého trvania dozerali na protipožiarnu bezpečnosť. Vedenie zboru ďakuje za dobre odvedenú prácu týmto členom: Matúšovi Bérešovi, Matúšovi Kriššovi, Kristiánovi Magyarovi, Radoslavovi Tóthovi, Františkovi Suchému a Karin Kobyl'anovej.

Dňa 25.6.2017 naša jednotka bola privolaná na koncert Nedvďovcov, ako protipožiarno-asistenčná hliadka. Počas celého koncertu a aj po jeho skončení dozerala na bezpečnosť občanov.

Dňa 15.7.2017 naša jednotka mala protipovodňové taktické cvičenie v spolupráci s hasičskou stanicou Čaňa. Konalo sa v povodí Hornádu na mieste neďaleko obce Zdaňa. Cvičili sme so špeciálnym protipovodňovým vybavením a technikou.

Dobrovoľný Hasičský zbor obce Valaliky prízvukuje občanom, aby dbali na zvýšenú pozornosť pred požiarmi. Vaše včasné oznámenie na známom telefónnom čísle 150 alebo 112 môže predísť väčším škodám a zachrániť životy nielen vaše, ale aj vašich blízkych. Občania, ktorí by ste mali záujem pridať sa k Hasičskému zboru, nájdete nás na stránke našej obce alebo vo facebookovej skupine Hasiči Valaliky.

Vel. DHZo Valaliky Patrik Papp

Ako likvidovať odpad

Komunálny odpad je odpad vznikajúci na území obcí z prevádzky domácnosti, technickej a občianskej vybavenosti, živnosti, dopravy, rekreácie a športu. Za komunálny odpad sa považujú tiež uličné smeti z čistenia komunikácií a odpad zo zelene parkov a záhrad. Charakteristickým znakom komunálneho odpadu je jeho rôznorodosť. Preto aj jednotlivé obce si rôzne riešia tento problém. V našej obci separujeme plasty, sklo a papier, ktoré pravidelne likviduje spoločnosť Kosit, a.s.. Taktiež odpad zo smetných nádob v domácnosti likviduje raz za 2 týždne spoločnosť Kosit, a.s.. Likvidácia spomínaných komodít nie je až taký problém, ale v domácnostiach sa vyskytnú niekedy aj stavebný odpad a spáliteľný odpad väčšieho množstva z prestavby v domácnosti. A tu je už problém, lebo niektorí nezodpovední spoluobčania to riešia vyhodnením tohto odpadu na verejné priestranstvá v katastri obce. Márne vyzývame občanov, že ak si nevedia pomôcť, aby sa obrátili na pracovníkov drobnej prevádzkarne a v spolupráci s nimi sa už tento problém vyrieši. Naše kontajnery sa používajú na drobný stavebný odpad a na spáliteľný odpad, kto-

rý likvidujeme na vyhradených skládkach, resp. v spaľovni. Preto, keď je kontajner pristavený na stavebný odpad, nehádzte doň odpad, ktorý je spáliteľný, lebo nám ho na skládkach odmietajú prevziať. Kto uloží odpad, ktorý nie je drobným stavebným odpadom do kontajnera, môže mu byť uložená pokuta, keďže sa jedná o priestupok. Pri preberaní kontajnera našim zamestnancom tento vykoná vizuálnu kontrolu a keď sa tam bude nachádzať aj iný odpad, takýto kontajner neodviezť pokiaľ sa z neho nevyseparuje ten odpad, ktorý do neho nepatrí. Nemôžeme

byť spokojní so situáciou v okrajových častiach obce, kde sa v súčasnosti vo zvýšenej miere vyskytujú nelegálne skládky stavebného materiálu, hlavne za priestorom bývalých ŠM smerom na Kokšov – Bakšu (viď. foto) a taktiež po okrajoch cesty smerom ku širokorozchodnej trati. Tento problém je všade v okolí obce a je veľmi ťažké tento odpad likvidovať. Preto opätovne prosíme občanov, aby tých, ktorí znečisťujú okolie obce upozornili alebo ich nahlásili pracovníkom obecného úradu.

Text a foto: Jaroslav Janočko

Kadlubek a Kadlubkovci

Ako to zvyčajne býva, letné mesiace sú venované dovolenkám a relaxu. No pre folkloristov je leto najnáročnejšie obdobie roka. Pre folklórnu skupinu Kadlubek sa začal letný folklórny ošial' Dňami obce Valaliky, kde vystúpili spolu s detskou zložkou Kadlubček. Práve tu sa prvýkrát stretli so svojím menovcom - pánom Karolom Kadlubekom, ktorý navštívil Valaliky. Následne FSK Kadlubek spolu so ŽSS Parádne nevesty reprezentovali obec na Abovských folklórnych slávnostiach v Rozhanovciach a o pár dní na to v Kavečanoch. Medzitým Kadlubek zatancoval v Košiciach jubilejnú karičku v rámci Cassoviafolkfestu, pričom ich zachytili viaceré slovenské médiá a ich fotografie a videá obľúbili Slováci. Počas prvého júlového víkend sa členovia FSK Kadlubek vybrali reprezentovať Valaliky do „Mekky“ folklóru – Východnej. A popri menších vystúpeniach si členovia FSK Kadlubek urobili aj výlet do Lučenca, odkiaľ pochádza jediná rodina na Slovensku nesúca meno Kadlubek. A tak 29. júla sa

na ich pozvanie stretli Kadlubkovci v tomto stredoslovenskom meste, kde na nich čakal bohatý program. Po prehliadke mesta navštívili najväčšiu slovenskú synagógu a zaspievali v nej nielen abovské, ale i židovské piesne. Pán Karol Kadlubek vybavil hosťom aj prehliadku Holíčskeho zámku, ktorý je dnes luxusným hotelom a následne predstavil svoju rodinu v bývalej horárni. Odtiaľ sa folklórna skupi-

na presunula do centra Lučenca a predviedli sa v sprievode mestom a vystúpili v galaprograme Novohradského folklórneho festivalu. Všetci sa cítili veľmi príjemne nielen kvôli úspešnému vystúpeniu, ale najmä kvôli priateľskej atmosfére s rodinou pána Kadlubeka, za čo mu patrí veľká vďaka. Už teraz plánujú ďalšie spoločné aktivity.

Text a foto: Mgr. Pavol Kacvinský

Čas prázdnin

Pre deti je leto a letné prázdniny jedným z najzaujímavejších častí roka. Je to čas plný oddychu, dobrodružstiev, zábavných hier, spoznávania nových miest, získavania kamarátov a mnoho ďalšieho. Leto nám poskytuje všetko, po čom tak veľmi túžime – slobodu, oddych od školských povinností, hrejivé lúče rozpáleného slniečka, nekonečné čapkanie vo vode a nadväzovanie nových priateľstiev.

V rámci spustenia letných prázdnin sme pre deti pripravili deň plný hier, zábavy a prekvapení. Popoludnie sa začalo lopotivými hrami na ihrisku „Detský svet“. S radosťou a nadšením sa zapájali do každej aktivity, ktoré sme pripravili. Víťazi jednotlivých kategórií boli odmenení darčekom, ktoré sme im prichystali a boli pre každého milým prekvapením. Odmenou pre nás boli oči detí, ktoré žiarili šťastím.

Text a foto: kolektív TSP

Dni obce a 25. Valalický jarmok

Záver školského roka je tým správnym časom na oddych a zábavu. Výborná príležitosť sa naskytla v dňoch 16. - 18. júna 2017, kedy sme spoločne oslávili Dni obce Valaliky a 25. ročník Valalického jarmoku.

Maratón podujatí zahájili v piatok 16. 6. 2017 deti našich škôl, keď si zmerali sily v rôznych športových disciplínach. O 18. hodine odštartoval pán Jozef Ondruška Beh od studničky ku studničke, ktorého sa zúčastnilo 32 bežcov.

V sobotu sa športovalo aj hodovalo. Na futbalovom ihrisku sa v rézii pána Jaroslava Janočka konal minifutbal mužov. V športovej hale na férový priebeh stolnotenisového turnaja dohliadali pán Ladislav Andor a Ing. Jozef Kacvinský.

Pre nestále počasie sme museli 25. ročník tradičného jarmoku preložiť z dopravného ihriska do kultúrneho domu. Napriek sťahovaniu a komornejšiemu prostrediu na jarmoku nechýbali remeselné stánky, maľovanie na tvár, tvorivé dielne pre deti, skákací hrad a výstava drobnochovateľov ZO Geča.

Veľkým prekvapením pre deti bol živý dinosaurus Dino, ktorý zabával veľkých aj malých. V bohatom kultúrnom programe nám to najlepšie zo svojho umenia predviedli učitelia a žiaci našich škôl, Dychová hudba Valaliky, ŽSS Parádne nevesty, FSK Kadlubek a Bakšanské parobci.

Vyvrcholením bolo očakávané vystúpenie speváčky Kristíny, ktorá roztancovala plnú veľkú sálu KD. FS Vranovčan z Vranova nad Topľou predviedol skvelý program, ktorý uspokojil aj náročného diváka. Ľudový rozprávač Jožko Jožka divákov zabavil a na záver pánovi starostovi Ing. Štefanovi Petríkovi pomohol vyhodnotiť športové podujatia a súťaž o najkrajšiu predzáhradku.

Nedeľa sa niesla v duchovnom štýle. O 10.30 hod. bola odslúžená

svätá omša za obec a jej obyvateľov.

Dni obce Valaliky a 25. ročník Valalického jarmoku v tomto rozsahu sa mohli uskutočniť vďaka obetavosti organizátorov a štedrosti našich podnikateľov, ktorí prispeli finančnými a vecnými darmi. Za to im patrí naše poďakovanie. Viac informácií a fotografií nájdete na webstránke obce: www.valaliky.sk

Martina Matiová
foto: Dušan Kmec

Nedvľadovci vo Valalikoch

Milovníci folku a country si prišli na svoje, keď 25. mája 2017 prišli na koncert, ktorý sa konal v sále nášho kultúrneho domu.

Franta Nedvďed so synom Vojtom a ich kapelou navštívili Valaliky a potešili prítomných kvalitnou hudbou, ako aj svojím nezameniteľným humorom. Pohodový nedeľný večer bol tvorený staršími i najnovšími piesňami folkových

umelcov. Skladby boli pretkávané vtipnými anekdotami zo života. Zazneli tiež najväčšie hity Nedvďedovcov ako Banská Bystrica, Na kameni kámen, Růže z papíru,... Prítomné osadenstvo tvorili nielen naši občania, ale aj skalní fanúšikovia dobrej hudby zo širokého okolia. A tak si azda každý v sále pospevoval a užíval príjemný hudobný večer.

Mgr. Pavol Kacvinský
foto: Anna Tkáčová

Medzinárodné stretnutie v Maďarsku

Po dvojročnej pauze sa v Maďarsku od 30. júna až 2. júla konalo medzinárodné stretnutie obcí, ktoré vo svojom názve nesú, resp. v minulosti niesli slovo „Mind-szent“. V poradí 15. stretnutie sa konalo v dedinke Mátramindszent, ležiacej v Novohradskej župe s 812 obyvateľmi.

Okrem maďarských obcí sa na stretnutí zúčastnili zástupcovia zo Srbska, Rumunska a Slovenska. Slovensko malo druhé najsilnejšie zastúpenie troch obcí – Valaliky, Poproč a Ladomerská Vieska na čele so svojimi starostami.

Po príchode na miesto stretnutia sa konalo slávnostné zahájenie a privítanie hostí starostom hostiteľskej obce Jánosom Horváthom. Po

oficiálnej časti a výmene prezentov nasledovalo popoludnie a večer plný hudby a tanca. Postupne sa predstavili miestne akčné skupiny – škôlky, školy, ženské zbory. Ľudová hudba sa striedala s vážnou aj rockovou a zábava pokračovala do skorých ranných hodín.

Sobotňajšie ráno nás vítalozatiahnutou a upršanou oblohou. V dopoludňajších hodinách teda účastníci absolvovali návštevu banického múzea v neďalekom mestečku Sálgotarján.

Po návrate sa už na všetkých usmievalo slniečko. Slávnosti opäť pokračovali hudbou a tancom a prechádzkami po dedinke. V programe sa predstavili aj naše Parádne nevesty, ktoré Valaliky dôstojne reprezentovali. Obrovský potlesk zožali po zaspievaní piesne v maďarčine. Zaspie-

valo si aj publikum. A nezostalo len pri spievaní, ale vznikali aj nové priateľstvá a možnosti spolupráce s podobnými hudobnými súborami.

Sobota sa niesla v znamení folklóru, operety, ale aj modernej hudby. Vznikali a utužovali sa priateľstvá, vymieňali skúsenosti, informácie a dojmy. Napriek jazykovej bariére sme to vďaka šikovným tlmočníkom všetci zvládli.

Nedeľňajšie dopoludnie spríjemnil organový koncert a svätá omša v miestnom kostolíku. Po slávnostnom obede a oficiálnom ukončení stretnutia sme sa rozlúčili.

Každé takéto stretnutie ľudí obohacuje a ani v tomto prípade to nebolo inak.

Mátramindszent, ďakujeme!

Text a foto: Ing. Juliana Arvaiová

Poznávanie Slovenska a relax na kúpalisku

V týchto horúcich letných dňoch sa ľudia sťahujú k moru, do hôr, alebo navštevujú zaujímavé historické miesta.

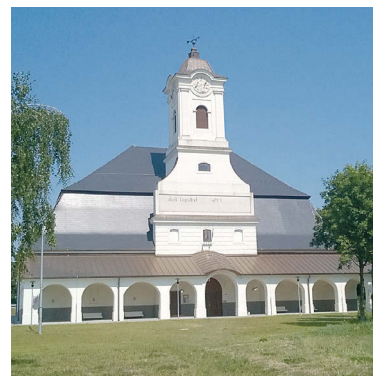
Aj členovia Klubu seniorov vo Valalikoch si počas celého leta obúvali túlavé topánky. Najprv navštívili mesto Kežmarok. Zaujala ich dávna minulosť hradu. Zastavili sa aj v evanjelickom lýceu. Tu študovali velikáni nášho národa. Či to bol Pavol Jozef Šafárik, Janko Kráľ, Samo Chalupka, alebo Aurel Stodola, Peter Bohúň a mnohí ďalší. V budove je umiestnená aj najväčšia školská knižnica v strednej Európe. Seniori neobišli ani Nový evanjelický kostol a Drevený evanjelický artikulárny kostol taktiež v Kežmarku. O kúsok ďalej, v Spišskej Sobote, v kostole sv. Juraja, obdivovali Predel hlavného oltára – Posledná večera z diela majstra Pavla z Levoče. Ďalšou

zaujímavou exkurziou pre nich bol kaštieľ v Budimíri. V jeho priestoroch je múzeum, kde sú inštalované komorné výstavy zamerané na dejiny techniky a výstavy venované umeniu.

Solivar – mestská časť Prešova privítal členov klubu už po druhý raz. Prezreli si unikátny komplex na ťažbu soli, ktorý pochádza zo 17. storočia. Táto národná kultúrna

pamiatka patrí medzi najvýznamnejšie technické pamiatky na území Slovenska. A aby toho nebolo málo, rozhodli sa zdolať jednotlivé zastavenia na Kalvárii v Prešove. Ozaj úctyhodný výkon! No nie sú to len výlety poznávacie. Naši seniori sa radi čľapkajú vo vode. Kúpalisko v Maďarsku je pre nich každoročný relax. Tu si zregenerujú svoje sily na ďalšie zaujímavé aktivity. A čo je

pre nich „oddychovka“? 10 letných kilometrov. Zvládnuť ich či už pešo alebo na bicykli, dať si chutnú opečenú rybu, spiatočnú cestu z Geče do Valalíkov absolvovať v čo najlepšom čase. Všetkým členom klubu prajeme veľa zdravia a veľa síl, aby takýchto príjemných zážitkov mali ešte tohto leta čo najviac.

**Eva Vyrostková
foto: Zuzana Roková**

Knižnica v novom šate

Obecná knižnica bola z dôvodu rekonštrukcie celý júl zatvorená. Čo sa v nej vlastne dialo?

Knižnicu sme vymaľovali, staré police, ktoré nám slúžili od 70-tých rokov minulého storočia a nespĺňali už bezpečnostné parametre, sme vymenili za nové. Zakúpili sme nové záclony a svetidlá. V policiach knižnice sa nachádza cca 8800 kníh, ktoré sme vyčistili, roztriedili a nanovo uložili do políc. Zároveň sme urobili revíziu fondu a staré, poškodené knihy pripravili na vyradenie. Vyradenie kníh musia ešte schváliť poslanci obecného zastupiteľstva. V mesiaci september si ich budete môcť prostredníctvom burzy za-

kúpiť. Vynovili sme aj detský kútik a čaká nás ešte vyzdobit' steny knižnice.

Ako to tu vyzerá? Príďte sa presvedčiť sami. Dúfam, že sa vo vynovenej knižnici budete cítiť príjemne a nájdete knihy, ktoré hľadáte. Sme tu pre vás vo výpožičnom čase: Pondelok -12.30 - 15.30, Štreda: 7.30-12.00, 12.30-18.30, Štvrtok: 7.30-12.00, 12.30-15.30. Pripravujeme aj doplnenie fondu novými knihami, ale o tom až nabadúce. Zariadenie knižnice (nákup políc v hodnote 1500,00 eur) podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia.

Text a foto: Martina Matiová

Rok na Above

Obec Valaliky a Kultúrne centrum Abova Vás pozývajú na 12. ročník podujatia pre milovníkov tradičnej ľudovej kultúry s názvom **Valalická krojovaná paráda**. Podujatie sa začne **v nedeľu 8. októbra 2017 o 15.00 hod.** sprievodom účinkujúcich a hostí od rímsko-katolíckeho kostola do kultúrneho domu vo Valalikoch. V bohatom programe nám **FS Železiar, FSK Kadlubek, ŽSS Parádne nevesty, ŽSS Gečanka a MSS Bakšane** pripomenú zvyky, tradície, remeslá, spev a tanec z Abova počas štyroch ročných období. Nebude chýbať ochutnávka tradičných jedál. Odporúča sa účasť v kroji alebo v krojovej súčiastke.

Prázdniny v letnom tábore ZŠ Valaliky

Aj tento školský rok sme usporiadali pre deti prvého stupňa Letný tábor, bol to už 7. ročník. Každý rok sa tešíme stále väčšej účasti spokojných detí. Tento rok si 43 detí preverilo svoju vytrvalosť pri výstupe na Kapušanský hrad, v Kavečanskej ZOO sme sa dozvedeli niečo o našich lietajúcich dravcoch, obdivovali sme

krásy Hájskych vodopádov, prezreli sme si očarujúci kaštieľ v Betliari a neďaleké Mauzóleum. V Rožňave sme sa osviežili chutnou zmrzlinou a v neposlednom rade absolvovali s úžasom v tvári aj prehliadku prešovského Solivaru, kde sme mali možnosť ochutnať kamennú soľ.

Text a foto: kolektív ZŠ

Hasiči v škole

Tešne pred koncom školského roka sme prezentovali svoje zručnosti a techniku deťom zo školského klubu, ktorý sme navštívili v priestoroch našej základnej školy. Deti si mali možnosť pozrieť ukážku techniky hasenia. Tí odvážnejší si mali možnosť vyskúšať, ako sa strieka z ozajstnej hasičskej prúdnice. Do konca sme si za ich šikovnej asis-

tencie vytvorili aj sacie vedenie. Deti boli veľmi zvedavé, a tak si popozerali celú výbavu hasičského auta, no najviac sa im páčilo, keď sme im umožnili zapnúť hasičskú sirénu. Ďakujeme deťom, že nám podarovali ich umeleckú tvorbu na tému hasiči.

Text a foto: veliteľ DHZO Valaliky Patrik Papp

Bude za to odmena?

Čas letí veľmi rýchlo. Ešte sme si poriadne nevdychnuli po skončenej sezóne a už sa začala príprava na novú.

Od polovice júla naši hráči zarezávajú v telocvični dvakrát denne po deväťdesiat minút. Pre skvalitnenie prípravy sa naše dievčatá aj chlapci zúčastnili tréningového kempu v Hluku na Morave. Pochtivo makali aj keď v telocvični ortuť teplomera atakovala 32 stupňov... Predseda oddielu a tréner Ing. Jozef Kacvinský je veľmi spokojný s tréningovou morálkou. Veríme, že litre potu preliate v príprave sa pretavia do

úspechov za stolmi. Držte nám palce! Nevieť, či sa mám tešiť alebo smútiť pre záujem o našich hráčov. Po Milanovi Papcunovi, Lívii Drotárovej, Ferovi Blaňárovi a Majke Kraželovej odchádza do Nemec-

ka jednotka nášho extraligového družstva žien Simona Horváthová. Jej novým pôsobiskom bude TSG Kaiserslautern. Zo Slovenska celkom nevypadne, lebo sa bude môcť zúčastňovať súťaží jednot-

livcov. Pravda, v drese nemeckého klubu. Verme, že Simonka svoje rozhodnutie neobanuje. Bude naša a vždy má dvere do nášho oddielu otvorené.

Text a foto: Ladislav Andor

Pohár starostu obce

Tradičný futbalový turnaj o pohár starostu obce Valaliky sa uskutočnil 25. júna na miestnom futbalovom ihrisku. Už 36. ročníka sa ako obvykle zúčastnili zástupcovia jednotlivých častí obce. Pri prezentácii svoju účasť na turnaji odvolali hráči z časti Košťan pre nízky počet hráčov. Je smutné, keď Košťany ako prvé trikrát za sebou vyhrali tento turnaj a v súčasnosti sa nevedia raz za rok zúčastniť tohto turnaja. Týmto sa zmenil systém turnaja a hralo sa

každý s každým s týmito výsledkami:

Všechsvätých – Bernátovce 5:0
Buzice – Bernátovce 1:0
Buzice – Všechsvätých 0:1

Vítazom 36. ročníka sa stali futbalisti z časti Všechsvätých, druhí boli futbalisti z časti Buzice a tretí futbalisti z časti Bernátoviec. Najlepším strelcom turnaja sa stal Michal Borták, hráč víťazného celku Všechsvätých.

Text a foto: Jaroslav Janočko

Indoor cyklistika vo Valalikoch

Pod pojmom indoor cyklistika sa rozumie skupinové cvičenie na cyklistických trenažéroch, kde s pomocou hudby a svojej predstavivosti inštruktor modeluje skutočný terén v prírode a motivuje svojich klientov k jazde. Jednotliví jazdci volia záťaž na základe vlastných hraníc a cieľov.

Indoor cyklistika vychádza z cyklistiky a má niekoľko výhod: získanie základnej srdco-cievnej kondície a jej rozvoj, budovanie fyzickej a duševnej odolnosti, osvojovanie si správneho spôsobu dýchania, spaľovanie tukov a redukcia hmot-

nosti svalstva. Medzi veľké výhody patrí aj to, že nezaťažuje kĺby.

Tréningy prebiehajú v priestoroch rehabilitácie spoločnosti CUMULUS s.r.o., kde je k dispozícii 15 bicyklov. Začínáme vždy zahriatím,

prípravou a rozďýchaním. Nasleduje samotná a najdôležitejšia časť, ktorá sa najčastejšie, intervalovo mení. Cyklistická časť, ktorá trvá 40 – 50 minút, sa ukončuje vydýchaním a postupným uvoľnením

záťaž. Indoor cyklistika je orientovaná prevažne na partiu svalov spodnej časti tela. Z tohto dôvodu sú hodiny dopĺňané posilňovacími cvičeniami hornej časti tela s vlastnou váhou, pomocou čínok alebo posilňovacích pásov v rozmedzí 10 – 20 minút. Nakoniec je nevyhnutný strečink celého tela. V prípade, že ste na hodine indoor cyklistiky prvýkrát, neminie vás krátka inštruktáž a pomoc so správnym nastavením trenažéru, vysvetlením jednotlivých štýlov a technikou jazdy.

V letnom období makáme dvakrát v týždni, a to v utorok a štvrtok o 19-tej hodine.

Text a foto: Ivana Atyafiová, inštruktorka indoor cyklistiky